

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ**
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

СУЧАСНІ ТРЕНДИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОН-ЛАЙН КУРСІВ

Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Лісова О.О.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. На сучасному етапі актуальним є впровадження у навчальний процес новітніх педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення освіти, входження України у міжнародну систему комп'ютерної інформації. Найбільш ефективному рішенню вищезазначених проблем сприяє дистанційне навчання [1, 2].

Серед сучасних підходів до дистанційного навчання провідне місце займає комбіноване або змішане навчання (blended learning), яке є найбільш оптимальним для застосування на клінічних кафедрах медичних вузів та являє собою поєднання строгих формальних засобів з дистанційними [3, 4].

Основна частина. Співробітниками кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб Запорізького державного медичного університету у навчальний процес впроваджені онлайн курси для самостійної роботи студентів різних спеціальностей та років навчання. З метою визначення якості роботи онлайн курсів та їх подальшого удосконалення нами було проаналізовано статистику реєстрації та успішного завершення курсів студентами. Як показала практика, організація самостійної роботи на основі дистанційної освіти викликає жвавий інтерес у студентів, оскільки така форма роботи цілком природна для них і є важливим доповненням до традиційних методик. Отримані дуже позитивні дані, які свідчать про високий рівень затребуваності курсів.

На думку співробітників нашої кафедри, оцінка ефективності роботи курсів неможлива без відгуків безпосередніх їх користувачів, тому нами були розроблені спеціальні анкети. Опитування студентів показало, що використання дистанційних навчальних технологій дозволяє досягти істотної економії часу при підготовці до практичних занять, сприяє появі мотивації до вивчення навчального матеріалу завдяки отриманню актуальної, різнопланової інформації, яка відповідає навчальній програмі, оперативному усуненню виникаючих питань в процесі консультування з викладачем. Студенти також відмітили високу наочність, доступність, інтерактивність і зручність запропонованих курсів. Особливої уваги заслуговує здатність дистанційних технологій для самостійної роботи студентів переводити користувачів зі стану пасивного засвоєння в сферу активного дослідження, що допомагає формулювати проблему та знаходити шляхи її вирішення. За умови організації самостійної роботи на основі інноваційних методик кожен студент буде індивідуальну траєкторію розвитку і навчання, що забезпечує оптимальний обсяг формування професійно важливих якостей і компетенцій [4,6,7]. Така форма організації навчальної діяльності також надає змогу змінювати послідовність вивчення розділів навчального матеріалу, полегшує відокремлення проблемних для конкретного студента частин в навчальному матеріалі, дозволяє більше уваги та часу приділяти вивченню невідомого, не зупиняючись детально на вже відомій інформації [8].

Також серед значних переваг були відмічені такі особливості, як: відсутність обмежень у часі для засвоєння матеріалу; можливість самостійно опрацювати пропущений матеріал; модульність [6]. Окрім того, дистанцій-

не навчання сприяє формуванню персональних якостей успішної особистості: активності, самостійності, здатності до самовдосконалення, творчості, а отже виконує й виховну функцію [7].

Проте створення та впровадження в навчальний процес елементів дистанційного навчання має ряд недоліків, з якими ми зіткнулися. У невеликого відсотка студентів спостерігається проблеми з мотивацією, прокрастинація – тобто недотримання термінів проходження курсу. З метою подолання цієї проблеми ми пропонуємо застосовувати різні форми активного спілкування (між студентами групи і викладачем, проведення дискусій, чатів), що значно посилює мотивацію до навчання, поліпшує засвоєння матеріалу [7].

Ключовою є проблема аутентифікації студентів, особливо при виконанні практичних завдань. Тому рекомендовано проведення остаточного контролю якості знань все ж таки у рамках практичного заняття або з використанням комп'ютерної аудіо-візуальної техніки [6].

З метою подальшого впровадження загальних алгоритмів стандартизації онлайн курсів для самостійної роботи студентів актуальним є створення методичної бази для співробітників кафедр університету. Однією з необхідних умов успішного використання засобів дистанційної освіти є постійне підвищення кваліфікації викладачів, оскільки для ефективної перевірки знань потребують розвитку спеціальні навички роботи з електронними матеріалами [3,8]. Окрім цього, завжди є актуальною проблема захисту інтелектуальної власності розроблених курсів, тому це питання потребує особливої уваги [8].

Висновки. Отже, застосування дистанційних технологій в процесі організації навчального процесу клінічної кафедри є перспективним напрямком розвитку та ефективним доповненням до традиційних форм освіти. Проте, враховуючи специфіку організації навчального процесу у вищих медичних закладах України, існують і певні проблеми, які можна подолати при злагодженій роботі усіх учасників освітнього процесу.

Література

1. Штихно Л.В. Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти / Л. В. Штихно // Молодий вчений. – 2016. – № 6 (33). – С. 489–493.
2. Андрусенко Н. В. Дистанційне навчання в Україні / Н.В. Андрусенко // Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – С.7–10.
3. Фандєєва А.Є. Змішане навчання як технологія змін і трансформації [Електронний ресурс] / А.Є. Фандєєва // Народна освіта. Електронне наукове фахове видання. – 2017. – № 2 (32). – Режим доступу: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=4544
4. Михайловская Н. С. Разработка и использование online-курса «Организационные основы семейной медицины» на платформе edx как эффективной формы дистанционного обучения студентов / Н. С. Михайловская, О. А. Лисовая, Т. О. Кулинич // Актуальні питання

<i>Колесник Ю.М., Туманський В.О., Гребенюк Т.В.</i> ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	190
<i>Коробчанський В.О., Саркіс-Іванова В.В., Герасименко О.І., Резуненко Ю.К.</i> МЕДИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»	191
<i>Короленко Г.С., Пісоцька Л.А., Кочкарова Я., Борирах С., Кхуррам С.</i> ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ КІНЦЕВОГО КОНТРОЛЮ ЇХНІХ ЗНАНЬ.....	193
<i>Костик О. П., Ільницький І. Г., Сахелашвілі М. І., Білозір Л. І., Чуловська У. Б., Вольницька Х. І., Рудницька Н. Д., Луцишин Т. В., Заверуха О. Я., Галишич Н. М.</i> МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФТИЗІАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	194
<i>Красилук Л.І., Руденко О.В., Шостак М.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ З ПОЗИЦІЇ ЄДИНОГО МЕДИЧНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ	195
<i>Кривопустов О.С.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАГРОЗЛИВОГО АБОРТА НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	196
<i>Крячкова Н.В., Лоскутова Т.О., Демченко Т.В., Дзюба Ю.М., Гарагуля І.С.</i> ОСНОВНІ ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	197
<i>Лазуренко В. В., Овчаренко О. Б., Лященко О. А., Граділь О. Г., Меліхова Т. В., Олійник А. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ	198
<i>Лазуренко В.В., Старкова І.В., Каліновська О.І., Меліхова Т.В., Романенко А.О.</i> НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ – КРОК ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН У ВИШІ	199
<i>Лалименко О.С.</i> МЕТОД ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВНИХ ПРОЕКТІВ У ПІДГОТОВЦІ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ У МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	200
<i>Літовченко О.Л., Завгородній І.В.</i> НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ	201
<i>Ложичевська Т. В., Осійчук О. В., Литвинчук І. В., Анісімов В. Ю., Гельмбольдт В. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСУ “MOODLE В УКРАЇНІ” НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	201
<i>Лозенко В. В.</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	202
<i>Лучко І.М., Шляховенко О.О., Тучак О.І., Строзжук Л.С.</i> ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	203
<i>Михайловська Н.С., Кулинич Т.О., Лісова О.О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ	203
<i>Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Кулинич Т.О.</i> ОН-ЛАЙН КУРСИ ЯК СКЛАДОВА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ	205
<i>Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Лісова О.О.</i> СУЧАСНІ ТРЕНДИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОН-ЛАЙН КУРСІВ.....	206
<i>Мінцер О. П., Бабінцева Л. Ю.</i> ПРИНЦИПИ КОМПЛЕМЕНТАРНОСТІ ТА КОНГРУЕНТНОСТІ В ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНІЙ ОСВІТІ	207
<i>Мішина М.М., Мозгова Ю.А.</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	208
<i>Нагорна Н.О., Васюк С.О., Коржова А.С., Медведєва К.П.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	208